

Vastgesteld verslag Stuurgroep Holwerd aan Zee d.d. 23 april 2021

Aanwezig 23-04-2021:

- Klaas Fokkinga, gedeputeerde provincie Fryslân (voorzitter)
- ██████████, Stichting Holwerd aan Zee
- Jelle Boerema, Gemeente Noardeast-Fryslân (wethouder)
- ██████████, Wetterkip Fryslân (DB)
- ██████████, Vogelbescherming Nederland (directeur)
- ██████████, (LTO-noord)
- ██████████, onafhankelijk projectleider Holwerd aan Zee
- ██████████, Provincie Fryslân (projectondersteuner en notulist)

Gasten:

- ██████████, Provincie Fryslân (algemeen directeur/secretaris)
- ██████████, Provincie Fryslân (programmamanager Wadden)

1. Opening en vaststellen van de agenda:

Gedeputeerde Fokkinga heet de aanwezigen van harte welkom. Speciaal welkom voor de 2 gasten: ██████████ en ██████████ van de provincie Fryslân. ██████████ vervangt ██████████. De agendaleden zijn niet aanwezig.

In het stuurgroep overleg van 19 februari 2021 is door ██████████ onder het kopje “zorg” een extra agendapunt ingediend. Hierin zijn stappen gemaakt en er volgt een toelichting over de StaVaZa door de 2 gasten.

██████████ geeft aan dat het ██████████ laatste werkzame maanden bij de Vogelbescherming zijn, voor zijn pensioen. Na het zomerreces stelt ██████████ opvolger ██████████ voor en wordt ██████████ opvolger ingewerkt.

2. Vaststellen concept verslag d.d. 23 april 2021:

Er zijn geen opmerkingen.

Besluit:

- *Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.*

3. Presentatie over de governance en samenwerking

██████████ stelt zich in het kort voor. ██████████ geeft aan dat er n.a.v. een gesprek dat ██████████ heeft gehad met ██████████ 2 ochtenden zijn belegd aan het bouwen in vertrouwen tussen de Stichting Holwerd aan Zee, Provincie Fryslân en gemeente Noardeast-Fryslân en de uitkomsten hiervan worden nu gedeeld.

██████████ is aangetrokken als onafhankelijk begeleider om het vertrouwen, de governance en samenwerking vorm te geven. ██████████ heeft een achtergrond in governance en burgerinitiatieven en heeft al tal van overheden geholpen met hoe dit aan te pakken. De aanleiding voor deze aanpak is dat er onderling veel geharrewar is of de deelnemers elkaar nog wel vertrouwen en er ook verschil van inzicht is over ‘wat is nu Holwerd aan Zee’? Dat haalt de energie eruit.

██████████ is begonnen met het voeren van gesprekken met diverse mensen, om aan te horen wat er speelt. Over één ding was iedereen het eens: HaZ is een project van onderop en is een internationaal paradepaardje en kan een wereldwijd voorbeeld zijn.

█ constateerde dat partijen gezamenlijk in een intentieovereenkomst zijn gestapt, maar zonder dat daarvoor een beleidskader aanwezig was bij de provincie en gemeente. En dat is nu het eerste wat er moet gebeuren: een duidelijk (beleids)kader vanuit ieders rol, en van daaruit bouwen aan een strategie voor Holwerd aan Zee, om daarmee het gevoel van ongenoegen weg te nemen bij de partijen. De ambitie daarbij is provincie overstijgend: de insteek is om de taken, rollen en verantwoordelijkheden voor iedere partij duidelijk helder te krijgen. █ zegt █ ook iets over rollen, taken, bevoegdheden en de projectorganisatie. Het project bestaat nu uit een Kernteam, Stuurgroep en vele werkgroepen. Hoewel er gewerkt werd met zicht op het doel, liepen de rollen en verantwoordelijkheden daarbij wel door elkaar. De overheden en de Vogelbescherming staan erin met een financiële rol en de overheden hebben daarbij bovendien hun wettelijke kaders. Dit maakt dat belangen en verantwoordelijkheden van partijen verschilt.

Om recht te kunnen doen aan de verschillende posities van partijen, stelt █ voor dat er een Raad van Commissarissen (RvC) wordt aangesteld die bestaat uit onafhankelijke mensen. Deze RvC vervangt in het advies van █ de Stuurgroep. De RvC houdt dan toezicht op de uitvoering van de intentieovereenkomst en ziet erop toe dat dat goed loopt (proces, resultaat en geld)

Het Kernteam blijft en wordt misschien aangevuld. Daarbij moet het Kernteam zich niet alleen richten op het technische deel maar moet er een verbreding met 'Leefbaarheid' plaatsvinden. De groep waarmee de discussie heeft plaatsgevonden, heeft van █ huiswerk gekregen om de relatie in balans te brengen. Dit alles moet leiden tot een herstart van het project, met een deugdelijke werkgroep en met duidelijke afspraken over wie met welk mandaat aan tafel komt.

Er wordt nu een beleidsvisie/ beleidskader ontwikkeld waarin leefbaarheid ook een plek krijgt. Dit gebeurt eerst nog onder leiderschap van █ zelf. Het kader stellende visiedocument wordt weer gedeeld met de Stuurgroep en is over ongeveer 3 weken in concept klaar.

Gedeputeerde Fokkinga bedankt █ voor █ uitgebreide toelichting en vraagt wie als eerste wil reageren.

De heer Boerema dankt █ voor de presentatie. De heer Boerema vraagt zich af waarom er nu een nieuwe governance moet komen. Het slib- en sedimentatieonderzoek moet eerst aantonen dat het project Holwerd aan Zee haalbaar is en dat weten we nu nog niet. De heer Boerema stelt voor om, als het resultaat positief is, eerst de SOK te ondertekenen en dan eventueel de nieuwe organisatie in te voeren. Het is ook nog maar de vraag of de gemeente het eens is dat de stuurgroep uit de governance structuur wordt gehaald. De Stuurgroep heeft onder andere nut en belang voor de verantwoordelijkheid naar de gemeenteraad toe. Om een onafhankelijk RvC in te stellen en dan de stuurgroep te laten verdwijnen spreekt hem niet aan.

Voor █ is het allemaal compleet nieuw en █ moet even wennen aan wat nu gepresenteerd is. █ vindt het best wel fors aangevlogen zo. Wel heel zorgvuldig en daarvoor de complimenten, maar vraagt zich af wat de bestuurlijke betrokkenheid dan blijft.

Hoe loopt dit in Stuurgroep nieuwe stijl? Het Wetterskip heeft best een enorme betrokkenheid bij het project. Denk aan de wisselwerking met de ambtenaren die vanuit WSF hier ook bij zijn betrokken. De voortgang van het project wordt nu op een goede manier met elkaar besproken. █ geeft ook aan dat █ verantwoording moet afleggen aan het algemeen bestuur. Als de stuurgroep wordt opgeheven, beleef je dit als overheid niet goed mee. █ is zoekende naar een model wat dan █ positie is.

█ ziet in de laatste sheet wel enige herkenning met name de inrichting van de governance. LTO staat er anders in, dan de overheden met al hun formele besluitvormingsprocessen. De Stichting worstelt met de governance als initiator en uitvoerder. De laatste sheet over de governance kan meehelpen het punt op te lossen en weer vertrouwen op te bouwen. █ vraagt wie allemaal heeft deelgenomen aan de 2 sessies hiervoor. █ geeft aan dat de presentatie wordt gedeeld en hierop staan de deelnemers vermeld.

█ kan op zich leven met een RvC, maar is het eens met de heer Boerema en █ dat het van belang is om ook de bestuurlijke verantwoordelijk goed te organiseren en te borgen.

█ spreekt o.a. uit naam van één van de financiers. █ vindt het een heldere presentatie en geeft aan dat dit de eerste keer is dat █ hiermee wordt geconfronteerd. █ heeft zelf ook te maken met een RvC en moet daar elke keer als financier van het project verantwoording aan afleggen. █ vraagt zich af welk probleem wij nu oplossen als het advies van █ wordt opgevolgd. █ is hier nog niet aan toe en ziet de voorgestelde oplossing niet direct werken. █ is nog zoekende en voelt zich met deze eerste confrontatie nogal verward. █ vervolgt dat de Vogelbescherming samen met de Taskforce Deltatechnologie (TFDT) bezig is met de aanvraag van een groeifonds. Waar kan █ dan als niet zittend stuurgroep lid straks dan terecht? Kortom █ is niet enthousiast en vraagt zich af of dit de oplossing is van het probleem.

Gedeputeerde Fokkinga merkt op dat er nog een definitief ambtelijk advies moet komen. Dan wordt besproken of de Stuurgroep wordt opgeheven of niet.

█ laat weten dat █ als lid van de Stichting met het hele proces heeft meegelopen en dat het proces nog wel enige uitwerking vergt. Het is inderdaad een project van bottom up en dat is bijzonder en vergt ook een bijzonder organisatiestructuur. Nu zitten wij in een leerproces hoe dit in te vullen en de balans terugvinden. Alles valt en staat wel met de taken, rollen en verantwoordelijkheden. De kaderstelling is nog niet af en het huiswerk ook niet. Nu met zijn allen aan de slag om een goede basis te leggen.

Op een vraag van de voorzitter geeft █ aan dat █ ook aanwezig was bij beide sessies. Als onafhankelijk projectleider is █ taak en opdracht helder, maar █ voelt en ziet wel de spanning tussen enkele partijen. Ook zitten er zoveel 'kikkers in de kruiwagen' dat er altijd wel één is die er uitspringt. Dat wat er nu voor ligt, draagt naar █ idee zeker bij aan minder spanning, gedoe en minder wrijving binnen de gehele organisatie. Het idee van een compactere projectorganisatie, met minder personen en persoonlijke opvattingen spreekt █ daarom aan en █ kan zich op dit onderdeel zeker vinden in het advies. Het zal ook eenvoudiger worden om alle kikkers in de kruiwagen te houden waardoor er vanzelf meer rust en onderling vertrouwen zal ontstaan.

Gedeputeerde Fokkinga merkt op dat de invalshoek die █ hier schetst een goed beeld is om op te nemen. De heer Fokkinga deelt mee dat hij bewust niet aan de sessies heeft deelgenomen. █ wil toch de gedeputeerde zijn reflectie weten op het geheel.

Gedeputeerde Fokkinga zegt dat hij het op grote lijnen wel kan volgen. █ vraagt zich af hoe als stuurgroep hieruit te komen en vindt vertrouwen en respect een belangrijk onderdeel. Als de nieuwe governance beter zou werken, dan moeten wij het ook op die manier beoordelen. Gezien de reacties van de andere partijen moeten wij de uitvoering soepel laten verlopen en het moet juridisch deugdelijk zijn. *Gedeputeerde Fokkinga* is benieuwd naar het advies en als dat is voorgelegd, kan er altijd nog een route worden gekozen. Misschien wordt het een nieuw scenario of blijft alles zoals het is.

█ merkt op dat de stuurgroep zich heeft ingezet voor ondertekening van de SOK dit jaar. Nu komt deze mogelijke verandering. Halen wij het op deze manier allemaal wel? Het Wetterskip die druk bezig is met de dijkversterking wacht niet op ons.

█ is van mening dat je als stuurgroep over governance spreekt vanuit hun standpunten en belangen, hoe zit de gedeputeerde hier dan in i.v.m. zijn rol naar de Provincie toe. *Gedeputeerde Fokkinga* antwoordt hierop dat zoals hij er hier nu in zit, vele petten op heeft. In eerste instantie zit hij hier als voorzitter van de stuurgroep.

█ deelt mee dat ook het plaatje van de financiën wordt meegenomen. Het doel is nu om de rollen en verantwoordelijkheden zuiver te stellen. De partijen die nu in de Stuurgroep zitten, hebben een rol met een vraag: doe ik wat de Raad, of het college van mij verwacht. Nu gaan wij kijken in welke vorm wij dit gaan doen.

█ is van mening dat zoals het nu gaat het initiatief wegglijdt, omdat de Provincie erg is gericht op de infra.

█ reageert dat alles nu deugdelijk wordt geregeld. Het tempo van de onderzoeken is belangrijk, maar █ geeft aan dat dit proces niet hoeft te leiden tot vertraging. Maar, waar vindt straks de toetsing plaats als █ met de eindrapporten van het

onderzoek komt? Worden die dan getoetst worden door alle betrokkenen? Daarom is een helder beleidskader zo van belang.

Tenslotte geeft [REDACTED] aan dat op basis van het advies van [REDACTED] er ook goed bezien moet worden of de Provincie nog wel deugdelijk en rechtmatig een vergoeding kan/mag geven aan de Stichting Holwerd aan Zee. Welke structuur de Stichting hierbij krijgt is belangrijk. En mag de Stichting wel geld ontvangen? Dat zijn vragen waar ook nog een antwoord op moet komen. Het huiswerk moet nog worden gemaakt. Te verwachten is dat het stuk over 3 weken klaar is. De juridische kant van het burgerinitiatief moet nog worden opgelost. De randvoorwaarden moeten goed geregeld worden.

Gedeputeerde Fokkinga vervolgt dat dit proces weer vragen oproept en stelt, gezien de voortgang van het overleg, dat er nu alleen heel dringende vragen kunnen worden gesteld en verder is het wachten op het stuk.

[REDACTED] vraagt of de presentatie en het concept verslag van [REDACTED] ook kan worden gedeeld. Dit zal bij het verslag worden gevoegd.

[REDACTED] vraagt [REDACTED] dat als het stuk dat over 3 weken gereed is, wat voor stuk is dat dan eigenlijk? Nogmaals, welke problemen lossen wij nu op met welke maatregel? [REDACTED] geeft aan in de hoogste staat van verwarring te zijn om de stuurgroep op te heffen en stelt voor om over 3 weken een extra Stuurgroep in te plannen, omdat [REDACTED] graag overtuigd wil worden van dit nieuwe gebeuren. Het nieuwe initiatief gaat [REDACTED] nog niet met zijn achterban delen. Ook [REDACTED] heeft veel kikkers in de kruiwagen te houden en wil geen slachtoffer worden.

[REDACTED] vraagt of dit ambtelijk is gedeeld, want [REDACTED] wil hier graag intern met iemand over sparren en vindt het heel verrassend allemaal. [REDACTED] biedt aan om de ambtenaren bij te praten. [REDACTED] deelt mee dat er afgelopen woensdag, 21 april 2021, een kernteam overleg is geweest en dat de ambtenaren van de partijen daar door [REDACTED] zijn bijgepraat. De leden van het Kernteam hebben ook het advies van [REDACTED]

Gedeputeerde Fokkinga is van mening dat wij dit nog niet in de krant mogen lezen, want dan krijgt het een onbeheersbaar vervolg. *Gedeputeerde Fokkinga* bedankt de 2 gasten voor hun inbreng en stelt voor verder te gaan met het overleg.

Niemand van de aanwezigen heeft echter de tijd om een half uur langer door te vergaderen. *Gedeputeerde Fokkinga* stelt voor dan alleen het stuk te behandelen dat ter besluitvorming op de agenda staat.

4. Ter besluitvorming:

Agendapunt 3a. Voortgangsrapportage Regiodeal Noordoost Fryslân HaZ voor het Rijk Regiodeal overleg van 10 mei a.s.:

[REDACTED] geeft zijn complimenten voor het rapport en vindt deze heel compleet en goed verwoord en vraagt n.a.v. van pagina 5 aan [REDACTED] of de 37½ miljoen gekoppeld is aan de dijkversterking. [REDACTED] reageert dat de PAGW niet exclusief gekoppeld is aan het dijkproject. WSF is in overleg om delen/ maatregelen van de PAGW toch te koppelen aan de dijkversterking. In aanvulling hierop merkt [REDACTED] op dat in het kader van de PAGW-opgave, Holwerd aan Zee één van de hotspots is. Er is nauw overleg met KLM en PAGW om dit proces te bewaken.

[REDACTED] vindt de tekst op pagina 2, dat er geen reservering is voor een financiële vergoeding aan de Stichting voor 2021 een beetje gek staan. Verder is [REDACTED] het inhoudelijk eens met het rapport, maar [REDACTED] zou die tekst graag wat scherper hebben en [REDACTED] wil dat dit rechtgetrokken wordt. Wij moeten met zijn allen wel de intentie hebben om eruit te komen wat de vergoeding aan de stichting betreft.

De heer Boerema reageert hierop door [REDACTED] te wijzen op de één na laatste pagina van de presentatie van [REDACTED] en dan met name het tegeltje waarop stond:

“Wie geen vertrouwen stelt in anderen zal ook nimmer het vertrouwen van anderen winnen.”

De heer Boerema stelt dat [REDACTED] er ook op vertrouwen in moet hebben dat het goedkomt.

Na enige discussie wordt besloten het woordje “nog”, tussen haakjes in de zin in te voegen. De zin ziet er dan als volgt uit: *In de verwachte kosten is (nog) geen rekening gehouden met een extra vergoeding (voor 2021) aan de Stichting.*

De heer Boerema vindt de voortgang ook een mooi communicatiemiddel en vraagt of het ook iets is voor de Raden en Staten. *Gedeputeerde Fokkinga* vindt dit in eerste instantie wel een risico. Als je het deelt, krijg je weer veel vragen en dat wil hij voorkomen en vraagt zich af waar het dan terecht komt. *Gedeputeerde Fokkinga* vindt het rapport meer iets voor de achterban en die achterban is in dit geval het Rijk. Besloten wordt de voortgangsrapportage op het genoemde punt aan te passen en daarna wordt de rapportage verzonden met de andere stukken voor het Rijk Regiodeal overleg van 10 mei 2021.

█ merkt nog op dat LTO ook geen vergoeding krijgt voor hun deelname aan het Kernteam en de Stuurgroep. █ antwoordt daarop dat wij hier in de stuurgroep de dingen moeten uitspreken en dit onder ogen moeten zien. En stelt dat █ de opmerking begrijpt: gelijke monniken, gelijke kappen, waarbij █ wel stelt dat gezien de hoeveelheid uren en dagen die de Stichting in het project steekt dit niet in verhouding staat op het deelnemen aan de Kernteam en de Stuurgroep overleggen. █ vindt dat de Stichting niet zonder financiële middelen kan blijven. *Gedeputeerde Fokkinga* vat samen dat er helderheid moet komen in de vergoedingen aan de Stichting.

De heer Boerema komt nog even terug op het delen van het rapport en vraagt of er ook een raadsvriendelijke versie van kan worden gemaakt. *Gedeputeerde Fokkinga* deelt mee dat wij gezien de tijd daar niet meer aan toekomen.

Gedeputeerde Fokkinga deelt mee dat het volgend Stuurgroep overleg pas op 25 juni is. Vóór 25 juni wordt er nog een extra Stuurgroep tussen gezet met de duur van 2 uren.

Besluiten:

- De stuurgroep Holwerd aan Zee stemt in met de concept voortgangsrapportage 2021 over het gedeelte van Holwerd aan Zee, met toevoeging van het woordje “nog” tussen haakjes in de zin dat er geen financiële middelen voor de stichting zijn gereserveerd voor 2021.
- Het rapport over de voortgangsrapportage wordt niet gedeeld als communicatiemiddel voor de Raden en Staten.
- De presentatie van █ en het hierbij behorende conceptverslag wordt nog gedeeld.
- Er wordt vóór het stuurgroep overleg van 25 juni a.s. nog een extra Stuurgroep ingepland voor de duur van 2 uren.

5. Agendapunt 11: Rondvraag:

De heer Boerema heeft het verzoek om de Stuurgroep overleggen standaard voor 2 uren in te plannen. Dan komt de discussie ook beter tot zijn recht. *Gedeputeerde Fokkinga* is het hiermee eens. De stuurgroep overleggen worden voortaan standaard ingepland voor 2 uren.

Gedeputeerde Fokkinga dankt iedereen voor zijn inbreng en aanwezigheid.